

NAGYPÉNTEK

A év

1- 3 oldal

Olv.: Iz 52,13-53,12 – Zsid 4,14-16,7-9 – Jn 18,1-19,42
AZ ÚR SZENVEDÉSÉNEK ÜNNEPLÉSE

KOZMA IMRE OH ATYA SZENTBESZÉDE

KEDVES TESTVÉREK!

A kereszten győzedelmes Krisztusról énekel a burgundiai Vitó a XI. század elején. Az ő általa megfogalmazott húsvéti himnusz éneklé ma is az egyház nagypénteken, nagyszombaton és húsvét vasárnapján. A XI. század elején elinduló katolikus megújulás elsősorban francia országhoz köthető. A mi szent királyunk, István király is ebből a szellemiségből merített.

Vitó minden kétséget kizáróan a szent János evangélista által leírt krisztusi szenvedéstörténetet tartotta szem előtt. Most hallottuk a jánosi evangélium szenvedéstörténetét, amely szenvedéstörténet valóban *győzelmi történet*. Azt gondolom, hogy ezen a mai estén, nagypéntek estéjén elsősorban ezt a gondolatot kell megragadnunk.

Szent János gondolatiságában Krisztus szenvedése győzelmi történet.

Ezért fogalmaz így Vitó: “A kereszten győzedelmes Krisztus!” Sajátos ez a szemléletmód. A mai passió történetében különösképpen is hangsúlyos volt Jézus és Pilátus párbeszéde. Valójában innen bontakozik ki ez a győzelem. A zsidók, a főpapok, meg a nép vallási vezetői elsősorban Pilátust afelől akarták meggyőzni, hogy Krisztus politikai messiás. Krisztus szereplése Róma ellenes, éppen ezért el kell tüntetni. Ebben a drámai párbeszédben, ami Jézus és Pilátus között zajlik, kiderül, hogy Jézus messiási küldetése egészen más jellegű.

“Az Én országom nem ebből a világból való” -

mondja ki Jézus először mindenk előtt és mindenkinek a tudomására hozva, hogy Pilátus hatalma is egy másik országból való. Bizony az is elgondolkodtató éppen ebben a történetben, hogy minden e világi hatalom is, minden politikai hatalom is máshonnan adatik. Minden e világi hatalomnak is az az értelme, hogy valamiképpen hasonuljon, valamiképpen nőjön fel ahhoz a szerepvállaláshoz, amit Krisztus nyilatkoztatott ki. Minden e világi hatalom is Istent szolgálja, vagy ha nem, akkor az ember vesztét készíti elő.

Jézus messiási küldetése egy másik világról szól. Egy másik világ gondolkodását hozza el ide ebbe a világba, ahol eltúlozzák az emberi hatalmat és annak lehetőségeit. Éppen ezért János, Jézus szenvedését és halálát nem vereségként értelmezi és értékeli, hanem a kinyilatkoztatásnak egy új helyét jelöli ezzel meg. Krisztus szenvedése és halála a kinyilatkoztatásnak egy új lehetősége a mi számunkra. Másképpen így is mondhatnám, Istent másképpen mutatja be Jézus, mint ahogy azt az emberek elképzelték és elképzelik. Azóta ezt kellene nekünk hívő keresztényeknek tudatosítani magunkban, hogy a mi feladatunk és küldetésünk erről az Istenről tanúságot tenni, amit János e képen fogalmaz:

“Ha majd felemeltetem, mindenkit Magamhoz vonzok!”

Gondoljunk a harmadik évezred elején erre a gondolatra, erre a szempontra, mert a második évezred elején Vitó ugyancsak ezt a gondolatot emeli ki és hangsúlyozza.

Itt az ember egyetlen lehetőségéről van szó. Az Isten magához vonz bennünket, mindannyiunkat. Az Isten mindannyiunkat egybeölel a kereszten és jó, ha ezt tudatosítjuk magunkban. Ez a mi számunkra a felemeltetésünk nagy-nagy lehetősége. A mi kiszabadulásunk, kiemelkedésünk nagy-nagy lehetősége.

Az ember vagy fölemelkedik és egy ilyen szellemiséggel,
egy megemelkedett gondolkodással, gondolkodásmóddal éli a mindennapjait,

vagy alásüllyed és eltemet bennünket a bűn
és eltemet bennünket az e világi emberi történelem.

Sajátos szempontot szeretnék adni a Testvéreknek, ezzel a lehetőséggel kapcsolatosan, akár mondhatom így is, a *megbocsátással* kapcsolatosan, hiszen itt erről van szó. Ha majd felemeltetem, *mindenkit* Magamhoz vonzok, kivétel nélkül. Nem azt kérdezi, hogy ki hol helyezkedik el, ki hol van, ki miért van éppen ott, ahol van. Mi juttatta oda az embert, ahol éppen van, hanem mindenkit Magamhoz vonzok.

Simon Visentahl, - a neve azt hiszem mindenki előtt ismerős, - a zsidó üldözöttek gyűjtemény központjának egy későbbi vezetője, írt egy könyvet. Ennek a könyvnek ez a címe, hogy “*Napraforgó.*” Sajátos a cím is. Tudjuk azt, hogy a napraforgó mindig a fény felé fordul. Valamiképpen azt akarja sejtetni, hogy az ember képes-e emberi erejével a fény felé fordulni. Mi nagyon jól tudjuk, hogy a világosság abból a Krisztusból származik erre a világra, akit fölemeltek.

Visentahl története arról szól, - ő akkor Lembergben élt fiatal emberként, - hogy egy fiatal zsidó tiszt haldokolt és az volt haláltusája közepette a kívánsága, a kérése, hogy egy zsidó jöjjön, hogy megszabaduljon bűnei terhével. Ezt egy zsidónak mondhatta el és ez a zsidó szabadítsa meg az által, hogy őt meghallgatja legalább és így halhasson meg. Visentahl el is megy ehhez a fiatal haldokló SS tiszthez és nem történik semmi, mert Visentahl nem tud megbocsátani.

Elkezd filozofálni, hogy hogyan lehet megbocsátani azok helyett, akik már nem élnek. Hogyan lehetne felmentést adni mások nevében és éppen neki, akivel eddig nem történt semmi. Nem volt semmi bántódása. Visentahl egyszerűen a nélkül, hogy ennek a fiatal embernek ezt a lehetőséget megadja, elmegy. Aztán soha nem hagyja nyugton ez az elmenetel. Állandóan foglalkozik ezzel. A könyvében beszél arról, hogy vissza-vissza tér ennek a fiatal embernek az arca. Ahányszor kórházat lát és kórházban gyógyító személyekkel találkozik, akkor mindig az ő arcát látja a bűnei terhével és az ő elmenetelével.

A könyv úgy folytatódik, hogy megkérdez 43 nagyon tekintélyes embert, hogy mi az ő véleményük? Mit tudnának ezzel kapcsolatosan mondani? Lehet-e megbocsátani? Akiket kérdezett, kivétel nélkül mind azzal foglalkoznak a válaszukban, hogy nagyon nehéz a

megbocsátás. Hogyan is lehetne megbocsátani mások helyett, mások nevében? Valamiképpen félbe maradt ez a történet az én véleményem szerint. Ezzel zárja Visentahl a könyvét, hogy a megbocsátás alig lehetséges. Talán nem is.

Megdöbbentő és elgondolkodtató nagypéntek estéjén. Nekünk mindenképpen arra kell gondolnunk, amit éppen János evangélista fogalmaz meg, a megtisztult zsidó gondolkodásával, a Krisztushoz tért szívével, Mózesre hivatkozik, aki fölállítja a pusztában a Rézkígyót és minden ember azt a lehetőséget kapja ott, hogy aki hittel föltekint erre a Rézkígyóra, az megmenekül.

Testvérek!

Itt van mindenre a válasz. Az, hogy Visentahl mire jutott, az az ő ügye. Fájdalmas az ő válasza az eltévedt ember számára, a bűnbe sodródott ember számára. A felállított Rézkígyó, a felállított Kereszt a válasz. Jézus, akit keresztre szegeztek, mindvégig az Atyához tartozott, mindvégig az Atya akarata volt számára a legfontosabb. Meg tudta őrizni a Szívét az Atya számára és mindvégig nyitott maradt az Ő Szíve minden egyes ember számára, mert

*Jézust az Isten nem azért küldte, hogy elítélje a világot,
hanem, hogy üdvözüljön általa a világ.*

Testvérek!

Ez az ember lehetősége. Mindannyian terheltek vagyunk. Bűnök terhét hordozzuk, cipeljük és Jézus azt mondta: “Atyám, bocsáss meg nekik!” Azóta minden ember tudhatja, ha akarja, hogy van bocsánat. Minden bűnre van bocsánat. Komolyan gondoljuk ezt az igazságot, ami a mi életünk igazsága, mert ennél nagyobb igazság nincs.

Isten az Igazság, aki leveszi a terhünket!

Ebben az esetben a mi küldetésünkhöz tartozik, mentetgetni a világot, mentetgetni az embereket. Imádkozni értük, soha sem kérdezve, hogy ki hol van és miért van éppen ott, ahol van. Keresztény öntudattal talán még arra is gondolhatunk, hogy a kiválasztottak közé tartozhatunk, hiszen Krisztus az Atyával alkudozott. Mi lehetünk azok, akik a világ megmentéséért szorgalmasan tevékenykedünk, mint igazak, mint az ószövetségi fogalomkörből származóan igazak, akik számára legfontosabb az Isten akarata! Vállaljuk el! Most ebben a szellemben könyörögjünk mindenkiért.

+ A M E N +